

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/138/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219822
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113219822.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Martina Filakovského v právnej veci žalobkyne: M.. Q. Z., bytom Y. pri A. XXX, zast. JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou so sídlom Dobrianskeho 1651, Vranov nad Topľou, proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, zast. Advokátska kancelária JUDr. DANIEL BLYŠŤAN s.r.o., so sídlom Rastislavova 68, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/180/2013-188 zo dňa 04.04.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Oravcovej, advokátky so sídlom vo Vranove nad Topľou trovy odvolacieho konania vo výške 46,76 Eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa vyslovil, že odkladá vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice pod sp. zn. 3C 2220/2012 zo dňa 19.01.2012 do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 29C 180/2013.

Zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice pod sp. zn. 3C 2220/2012 zo dňa 19.01.2012.

Zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 6Cdo/1/2012 pred Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. II. ÚS 382/2013, Rpv5052/2012.

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 390,06 Eur na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 52 ods. 1 až 3; 53 ods. 1 až 5 Občianskeho zákonníka, §§ 1 ods. 2; 40 ods. 1, 2; 41; 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že vo veci ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný žalobkyňou ako spotrebiteľom.

Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku, pričom tento návrh bol podaný v zákonom stanovenej 30-dňovej lehote, čo je zrejmé z toho, že rozhodcovský rozsudok jej bol doručený 28.06.2013 a žaloba bola podaná dňa 03.07.2013.

Súd prvého stupňa ďalej konštatoval, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je formulovaná vo všeobecných poistných podmienkach, konkrétne v článku XV a je súčasťou neprehľadného textu písaného malými písmenami splývajúceho s ostatnými zmluvnými podmienkami uvedenými vo všeobecných poistných podmienkach.

Podľa tejto rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka znemožňuje poistenému spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu, a tým mu odoberá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Z uvedeného dôvodu rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa. Je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok na riešenie sporov akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy.

Zmluvná podmienka, ktorou dodávateľ vopred stanoveným obsahom rozhodcovskej doložky uložil, že všetky spory zo spotrebiteľskej zmluvy budú riešené ním zvoleným rozhodcom, je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah, teória a prax navyše označujú za faktický nerovný, nevyvážený. Preto niet pochybností o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom a je absolútne neplatnou.

Praktickým dôsledkom ustanovenia o rozhodcovskej doložke tak, ako je formulovaná v časti XV. VPP bolo to, že spotrebiteľovi bola fakticky odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom, čím reálne došlo k narušeniu Smernicou 93/13/EHS sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa podpisom zmluvy spolu so Všeobecnými poistnými podmienkami, obsahom ktorých je aj takáto doložka, reálne vopred vzdal práva na účinnú právnu ochranu. Rozhodcovský rozsudok iba formálne prebral argumenty žalujúcej strany a nevyporiadal sa s inštitútmi zameranými na ochranu práv vyplývajúcich pre spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy. Na tomto fakte nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany ako pokračovanie predtlačenej formulára poistných podmienok aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku, teda doložku uvedenú v poistných podmienkach.

Okrem iného dojednaná rozhodcovská doložka v článku XV. Všeobecných poistných podmienok spôsobovala nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobkyne, keďže ju nútila k rozhodcovskému konaniu, pričom rozhodcovský súd mohol vybrať len žalovaný bez možnosti žalobkyne podieľať sa na jeho kreovaní.

Aj z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 01.11.2011 pod sp. zn. II. ÚS 2164/2010 vyplýva, že z ústavno-právneho hľadiska je možné dojednanie v podobe rozhodcovskej doložky pripustiť aj pre spotrebiteľské zmluvy iba za predpokladu, že podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru budú účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu spotrebiteľ - podnikateľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany t. j. spotrebiteľa, pričom dohodnuté procesné pravidlá budú garantovať spravodlivý proces (ústnosť, priamosť konania, odvolacia inštancia, absencia iných prekážok pri uplatňovaní spotrebiteľovho práva).

Samotné podmienky rozhodcovského konania v zmysle rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu určeného žalovaným tieto podmienky ústavnosti nespĺňajú.

Napriek tomu, že rokovací poriadok podľa § 16 zakotvuje právo žalovaného na odpoveď na žalobu, avšak s výnimkou tzv. skráteného konania, pokiaľ predmetom sporu je peňažná pohľadávka nepresahujúca 66.500,- Eur, a to aj vo vzťahu k spotrebiteľom, kedy sa tento o začatí rozhodcovského konania v takomto prípade dozvie až doručením rozhodcovského rozsudku.

Na druhej strane v zmysle ust. § 29b rokovacieho poriadku je spotrebiteľ v prípade nárokov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy oprávnený domáhať sa ústneho prejednávania veci, avšak vzhľadom na hranicu

tzv. skráteného konania je aplikácia uvedeného ustanovenia rokovacieho poriadku pre spotrebiteľa v podstate vylúčená.

Okrem iného požiadavka ústneho pojednania podlieha poplatkovej povinnosti vrátane úhrady vecných nákladov, ak by spotrebiteľ žiadal uskutočnenie ústneho pojednania v mieste svojho trvalého bydliska mimo sídla rozhodcovského súdu.

Spotrebiteľovi sa v prípade podania odporu priznáva neprimerane krátka lehota 5 dní oproti 15-dňovej lehote priznanej odporcovi na podanie odporu proti platobnému rozkazu v rámci súdneho konania, pričom na odpor v rámci rozhodcovského konania sa prihliada iba za podmienky zaplatenia požadovaného poplatku.

Na základe uvedeného je preto možné jednoznačne konštatovať, že rozhodcovské konanie v rámci predmetného spotrebiteľského sporu nezaručuje porovnateľné procesné práva so súdnym konaním a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach vo vzťahu dodávateľ a spotrebiteľ v neprospech spotrebiteľa ako slabšej procesnej strany.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil a na návrh žalobkyne v zmysle ustanovenia § 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní rozhodol aj o odložení jeho vykonateľnosti, a to až do právoplatnosti výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku.

Súd prvého stupňa ďalej konšatoval, že neprijal argument žalovaného, že rozhodcovská doložka bola so žalobkyňou v predmetnej poisťnej zmluve individuálne vyjednaná s poukazom na výpoveď svedkyne Agáty Šašalovej pôsobiacej ako sprostredkovateľky poistenia žalovaného v rozhodnom období, ktorá so žalobkyňou predmetnú poisťnú zmluvu uzatvárala, ktorá jednoznačne potvrdila, že za svojho pôsobenia zo strany žalovaného nebola upozornená na zmluvné dojednanie rozhodcovskej doložky a nepamätá si, aby niektorému z klientov uviedla, že prípadné spory z poisťných zmlúv sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní. Poukázala na to, že ako sprostredkovateľka poistenia bola zaškoľovaná iba vo vzťahu k jednotlivým poisťným produktom vyplnenia poisťných zmlúv a svojim klientom podávala iba komplexné informácie týkajúce sa toho - ktorého poisťného produktu.

Pokiaľ žalovaný argumentoval rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoE 209/2012 zo dňa 30.01.2013, uvedené rozhodnutie nie je aplikovateľné pre predmetné konanie, nakoľko sa zaoberalo otázkou individuálneho vyjednania rozhodcovskej doložky k poisťnej zmluve uzatvorenej dňa 23.02.2009, ktorých súčasťou okrem všeobecných zmluvných podmienok boli aj osobitné zmluvné dojednania č. 02/2008, kde sa v bode 3 uvádza, že poisťník a poisťovňa týmto vyjadrujú obaja spoločne a každý zároveň svojim podpisom samostatne svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poisťných podmienok, pričom toto ustanovenie chápu zmluvné strany ako rozhodcovskú doložku.

V bode IV. osobitných zmluvných dojednaní č. 02/2008 sa ďalej uvádza, že napriek ods. 1 týchto osobitných zmluvných dojednaní sa zmluvné strany dohodli, že za účelom realizácie osobitného práva poisťníka individuálne ovplyvniť poisťný vzťah v súlade s potrebami poisťníka, môže poisťník v lehote 30 dní od podpisu poisťnej zmluvy zo strany poisťníka individuálne písomne odmietnuť ustanovenia časti XV. Všeobecných poisťných podmienok, ktoré tvoria súčasť jeho poistenia a zároveň ods. 3 týchto osobitných zmluvných dojednaní a to bez toho, aby tým bol právne dotknutý alebo akýmkoľvek spôsobom podmienený ostatný zvyšok poisťného vzťahu.

Na základe uvedeného preto odvolací súd konšatoval, že nakoľko povinná mala možnosť odstúpiť od rozhodcovskej doložky bez vplyvu na obsah poisťnej zmluvy, považuje rozhodcovskú doložku za individuálne dohodnutú.

Je nesporné, že osobitné zmluvné dojednanie v predmete súdneho konania pred Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoE209/2012 sú diametrálne rozdielne oproti osobitným zmluvným dojednaniam v predmetnom konaní, nakoľko tieto neumožňovali žalobkyňu ako spotrebiteľku vylúčiť pôsobnosť rozhodcovskej doložky bez vplyvu na obsah celej poisťnej zmluvy.

S názorom prvostupňového súdu, že rozhodcovská doložka žalovaného uvedená v čl. XV všeobecných poisťných podmienok a osobitných zmluvných dojednaniach je neprijateľnou zmluvnou podmienkou sa stotožnil aj odvolací súd v rozhodnutí 6Co2/2014, v ktorom konštatoval, že rozhodcovská doložka žalovaného spĺňa všetky kritéria neprijateľnej podmienky, keďže je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán a táto nerovnováha je daná v neprospech spotrebiteľa. Ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou podávajú rozhodcovské žaloby veritelia, čo možno odôvodniť aj rozsahom nárokov plynúcich zo štandardne formulovanej zmluvy. Naopak, ak niektorý spotrebiteľ výnimočne uplatňuje svoje práva, tak využíva transparentný štátny súd.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného, že slovenský preklad smernice 93/13/EHS v časti prílohy pod bodom q) je nesprávny a vo svojom rozhodnutí uviedol ďalšie jazykové verzie uvedenej časti smernice so záverom, že slovenská verzia je zavádzajúca. Podľa slovenskej verzie sa zdá, ako keby sa atribút „neupravenosti právnymi predpismi“ vzťahoval k sporom. Všetky ostatné verzie jednoznačne ukazujú, že atribút neupravenosti právnymi predpismi sa týka rozhodcovského konania. To znamená, že zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi a kde rozhodcovia pravdepodobne nie sú povinní aplikovať príslušné hmotné právo.

Zároveň poukázal na nutnosť objektívneho posúdenia rozhodcovskej doložky s uvedením, že nie je rozhodujúca vôľa účastníka zmluvného vzťahu a v tomto zmysle ani jeho aktivita.

Neprijateľná rozhodcovská doložka je absolútne neplatná a je povinnosťou nielen súdu, ale aj rozhodcu z tohto právneho posúdenia vyvodiť všetky právne dôsledky a poskytnúť náležitú ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami. Rozhodca iba zriedkavo pristupuje k posúdeniu platného založenia vlastnej právomoci, resp. túto iba formalisticky skonštatuje ako danú a preto aj takéto konanie rozhodcu je prejavom nerešpektovania práv spotrebiteľov, resp. reflexiou absencie jeho nestrannosti a nezaujatosti.

Akceptovateľnosť rozhodcovského konania spotrebiteľských veciach sa ponúka napríklad osobitným vyjednaním a nie nanútením arbitráže spotrebiteľovi. Arbitráž môže fungovať, ale iba za transparentných podmienok ako efektívny prostriedok ochrany a keď aj spotrebiteľ rozumie, o čo v prípade rozhodcu ide.

Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formulára, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok verzus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera.

Zbavenie sa zodpovednosti za nekalú obchodnú prax pri nevhodnom predkladaní zmluvných podmienok argumentáciou, že spotrebiteľ mal byť bdely, odvolací súd neprijal a odsúdil ako konanie hraničiace so zlým úmyslom zmluvných vzťahov. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú doložku.

Prvostupňový súd v napadnutom rozsudku ďalej konštatoval, že podaním zo dňa 24.01.2014 bol súdu zo strany žalovaného doručený návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku až do rozhodnutia Ústavného súdu pod sp. zn. II. ÚS 382/2013 Rvp5052/2012 o uznesení NS SR 6Cdo1/2012.

Na základe tohto návrhu žalovaného súd prvého stupňa konštatoval, že nevidel dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o rozhodnutí Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo1/2012, ktoré sa malo zaoberať neplatnosťou rozhodcovskej doložky vo vzťahu k žalovanému s poukazom na to, že v obdobnej veci už Ústavný súd SR, konkrétne nálezom zo dňa 10.07.2013 pod sp. zn. II. ÚS 49/2012 konštatoval porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces uznesením Najvyššieho súdu SR 2Cdo5/2012.

Právny dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o uznesení Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo1/2012 vzhľadom na závery nálezu Ústavného súdu SR o obdobnom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR súd prvého stupňa nevidel s poukazom na skutočnosť, že v predmetnom náleze Ústavný súd Slovenskej republiky iba konštatoval, že bolo porušené právo žalovaného na spravodlivý proces v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ktorý zaručuje právo na kontradiktórne konanie, rovnosť zbraní, čo znamená, že každému účastníkovi sa poskytne primeraná možnosť oboznámiť sa so stanoviskom a dôkazmi protistrany, prípadne predloženými inými osobami alebo obstaranými súdom s možnosťou vyjadriť sa k nim za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície v porovnaní s protistranou.

Ústavný súd SR vyčítal postupu Najvyššieho súdu SR, že napriek tomu, že mal efektívne prostriedky na nápravu nesprávneho postupu okresného aj krajského súdu, tieto nevyužil a vykonal určitý dôkaz rozhodujúci vo veci samej bez toho, aby žalovanému dal akúkoľvek možnosť sa k nemu vyjadriť. Z uvedeného dôvodu je preto možné jednoznačne konštatovať, že Ústavný súd SR konštatoval porušenie práva na spravodlivý proces postupom Najvyššieho súdu SR odňatím práva žalovaného vyjadriť sa k okolnostiam rozhodujúcim vo veci samej, avšak z jeho záverov nevyplýva nesprávnosť posúdenia Najvyššieho súdu SR neplatnosti rozhodcovských doložiek v poisťných zmluvách žalovaného uzatvorených so spotrebiteľmi.

Na základe uvedeného preto súd prvého stupňa nevidel dôvod na prerušenie predmetného konania do rozhodnutia Ústavného súdu SR o rozhodnutí Najvyššieho súdu 6Cdo1/2012, v ktorom opätovne namieta iba porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie postupom Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Co1/2012, ktorým okrem iného súd vo svojom rozhodnutí ani neargumentuje.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že úspešnej žalobkyni bola priznaná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci:

- prevzatie a príprava 13.12.2013 - 60,07 EUR
- účasť na pojednávaní 24.1.2014 - odročené bez prejednania 15,47 EUR
- účasť na pojednávaní 4.4.2014 - 61,87 EUR a
- režijný paušál 1 x 7,81 EUR, 2 x 8,04 EUR
- cestovné náhrady Vranov nad Topľou - Prešov a späť pozostávajúce z náhrady PHM 0,065 l/1 km x 104 km x 1,370 EUR a základnej náhrady 0,183 EUR x 104 km vo výške 28,29 EUR a za účasť na pojednávaní 4.4.2014 pozostávajúce z náhrady PHM 0,065 l/km x 104 km x 1,365 EUR a základnej náhrady 0,183 EUR x 104 km vo výške 28,26 EUR
- náhrada za stratu času za účasť na pojednávaní 24.01.2014 a 04.04.2014 Vranov nad Topľou - Prešov a späť 8 x 13,40 EUR vo výške 107,20 EUR
- 20 % DPH zo sumy 325,05 EUR vo výške 65,01 EUR, teda žalobkyni bola priznaná celková náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 390,06 EUR podľa § 11, § 13a, § 16, § 17 a § 18 vyhl. č. 655/2004 Z. z.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. V odvolaní uviedol, že nesúhlasí so závermi prvostupňového súdu, tieto nemajú oporu ani v skutkovom stave, vychádzajú z nesprávne zisteného skutkového stavu a z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Aktuálna platná a účinná právna úprava Slovenskej republiky jednoznačne stanovuje, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku podlieha poplatkovej povinnosti a na tom nič nemení ani tá skutočnosť, že ako žalobca vystupuje subjekt, ktorý v konaní vo veci samej by mal postavenie spotrebiteľa. Pokiaľ súd prvého stupňa vo veci konal napriek tomu, že nebol zaplatený súdny poplatok, porušil tým zásadu rovnosti účastníkov konania. Záver prvostupňového súdu o oslobodení od súdnych poplatkov je nepreskúmateľný.

Podľa žalovaného k porušeniu rovnosti a porušeniu procesných práv žalovaného došlo aj tým, že súd si nespĺnil povinnosti podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, čo vyplýva zo zápisníc z vykonaných pojednávaní dňa 24.01.2014 a 04.04.2014, čo malo za následok, že rozhodnutie súdu bolo

nepredvídateľné. Súd prvého stupňa neuviedol, ktoré skutkové tvrdenia ostali sporné. Žalovaný nemal možnosť sa so spornými otázkami dôkazne vysporiadať a bola mu odňatá možnosť konať pred súdom.

Pokiaľ ide o výrok rozsudku o odklade vykonateľnosti, tento je nepreskúmateľný. V odôvodnení rozsudku absentuje odôvodnenie, prečo súd odložil vykonateľnosť, resp. aké skutkové a právne okolnosti prípadu zvažoval pri svojom rozhodnutí o odklade vykonateľnosti.

Súd prvého stupňa konštatoval ako dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku dôvody uvedené v § 40 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní. Jediným dôkazom, o ktorý súd oprel svoj záver o absencii individuálnosti dojednaní rozhodcovskej doložky je výpoveď svedkyne Agáty Z.. Samotná výpoveď svedkyne nemôže byť v danom prípade dostatočným podkladom pre záver o absencii individuálnosti dojednaní rozhodcovskej doložky. Je potrebné preskúmať tento právny úkon z pohľadu prejavov vôle účastníkov konania. Svedkyňa Q. Z. nebola účastníkom právneho vzťahu a jej výpovede nesvedčia resp. nepreukazujú, že by neboli splnené podmienky individuálnosti dojednaní rozhodcovskej doložky, a teda že spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť rozhodcovskú doložku pri jej uzavretí. Súd sa nevysporiadal s listinnými dôkazmi, ktoré preukazujú individuálnosť dojednaní. Z výpovedí žalobkyne aj svedkyne vyplýva, že tieto si na mnohé okolnosti uzavretia poisťnej zmluvy nespomínajú.

V poisťovníctve je zakotvená obligatórna písomná forma, lebo sa uzatvárajú na dlhšiu dobu a je v záujme právnej istoty účastníkov tohto právneho vzťahu. Súdu prvého stupňa boli predložené dôkazy, ktoré preukazujú, že rozhodcovská doložka bola uzavretá písomne a že žalobkyňa bola o nej poučená.

Poukazujúc na ustanovenie § 53 ods. 1 posledná veta Občianskeho zákonníka žalovaný v odvolaní ďalej namietal, že súd prvého stupňa ignoroval právny úkon žalobkyne a žalovaného - podpísanie Osobitných zmluvných dojednaní č. 01/2007 k poisťnej zmluve 4473990005 a vychádzal z hypotetickej konštrukcie, podľa ktorej bola rozhodcovská doložka súčasťou Všeobecných poisťných podmienok v časti XV., teda súčasťou právneho vzťahu aj bez podpisu osobitných zmluvných dojednaní, a z toho vyvodil jej neprijateľnosť. Žalobkyňa slobodne, vlastnoručne a bez nátlaku podpísala osobitné zmluvné dojednanie, v ktorých bola obsiahnutá rozhodcovská doložka, ktorá nesplynula so žiadnymi ustanoveniami VPP, ako to tvrdí súd prvého stupňa. Žiadny dôkaz nenasvedčuje tomu, že žalobkyňa nemala na výber. Aj keď žalobkyňa túto podmienku prijala, mohla ju dodatočne opätovne odmietnuť v súlade s Dodatkom č. 2 k VPP. Je irelevantné, či táto podmienka bola pripravená vopred a na formulári. Žalobkyňa mala možnosť sa s rozhodcovskou doložkou oboznámiť a túto následne prijať, modifikovať alebo odmietnuť bez toho, aby bol samotný zmluvný vzťah - poistenie negatívne ovplyvnený. Žalovaný neviazal uzavretie poistenia na podpis rozhodcovskej doložky. Súd prvého stupňa zjavne nesprávne vykladal listinný dôkaz - Záznam o požiadavkách a potrebách klienta, ktorý bol vyhotovený v súlade so zákonom č. 340/2005 Z. z. Nikto žalobkyňu žiadnym spôsobom nenútil, aby čokoľvek podpísala a už vôbec nie, ak by to nebolo v súlade s jej skutočnou vôľou a takýto dôkaz v konaní nebol predložený. Žalobkyňa nepochybne súhlasila so znením rozhodcovskej doložky svojím podpisom.

Citujúc ustanovenie § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výňatok z rozsudku Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 3Cdo 81/2011, z uznesenia vo veci sp. zn. 7MCdo 12/2011 a poukazujúc na Smernicu Rady 93/13/EHS žalovaný ďalej namietal, že žalobkyňa svojím podpisom na konci Všeobecných poisťných podmienok potvrdila len to, že si VPP prečítala a následne obdržala jedno vyhotovenie. Osobitné zmluvné dojednanie umiestnené pod podpisom žalobkyne, ktorým deklarovala prevzatie VPP, a ktorým sa listina VPP priestorovo uzatvorila, nemohli byť a ani nikdy neboli súčasťou či pokračovaním VPP. S VPP nikdy nesplynuli, neboli súčasťou ich súvislého textu a nie sú nečitateľné. Skutková a právna podstata individuálneho dojednávania napádanej rozhodcovskej doložky sa dá posúdiť, len ak sa do zreteľa pozornosti súdu dostane detailne celý proces uzatvárania poisťnej zmluvy, pričom pre jeho právne posúdenie je relevantný zákon č. 340/2005 Z. z. Tento zákon popisuje postup, ako sa mala poisťná zmluva uzavrieť. Žalovaný sa osobne procesu uzatvárania zmluvy nezúčastnil a nemohol ani vo vzťahu k žalobkyňi pochybiť. Iba sama žalobkyňa v čase uzatvárania poistenia osobne a bez účasti žalovaného mohla dojednanie o rozhodcovskej doložke prijať alebo neprijať. Žalovaný formálne pripravil právnu dokumentáciu potrebnú na uzavretie zmluvy, a týmito dokumentmi disponoval sprostredkovateľ poistenia. Pre jeho činnosť bol v dobe sprostredkovania poistenia záväzný zákon č. 340/2005 Z. z. a v Smernici č. 2002/92/ES je obsiahnutá aj povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby do vnútroštátneho právneho poriadku členské štáty zahrnuli pri sprostredkovaní poistenia aj poučenie o mimosúdnom

riešení sporov. Sprostredkovateľ poistenia bol povinný pred uzavretím poistnej zmluvy povinný oznámiť žalobkyňu osobitné predpisy upravujúce mimosúdne vyrovnanie sporov.

Zo Záznamu vyhotoveného pred uzavretím poistenia vyplýva, že žalobkyňa bola osobitne upozornená na zákon č. 244/2002 Z. z., ako aj na časť XV. VPP. Sprostredkovateľ poistenia mal všestranne informovať potencionálneho klienta s odbornou starostlivosťou o všetkých súvislostiach týkajúcich sa poistenej zmluvy. V závere Záznamu nad podpisom žalobkyne je uvedené, že informácie sprostredkovateľom poistenia jej boli podané vyčerpávajúco, jasne a porozumela im. Svojim podpisom potvrdila, že konala dobrovoľne a na základe vlastnej úvahy. Žalovaný nemal najmenší dôvod pochybovať o skutočnostiach, ktoré sú obsiahnuté v Zázname. V dobe poistenia ponúkalo poistenie na plne liberalizovanom trhu 26 poisťovní, preto nie je možné tvrdiť, že žalobkyňa bola nútená uzavrieť poistnú zmluvu so žalovaným.

Žalovaný v odvolaní ďalej poukazoval na postup pri uzatváraní poistnej zmluvy a na počet podpisov, ktoré sa vyžadujú od potencionálneho klienta a ďalej namietal, že až po platnom uzavretí poistnej zmluvy nastala kauzálne fáza dojednávania Osobitných zmluvných dojednaní, ktorých obsahom bola aj rozhodcovská doložka. Osobitné zmluvné dojednania boli graficky umiestnené na konci listu, pod deklaratórnym podpisom žalobkyne potvrdzujúcim prevzatie VPP. Osobitné zmluvné dojednania žalobkyňa nemusela podpísať a v prípade ich nepodpisania by platná rozhodcovská doložka nebola vznikla. Žalobkyňa osobitným podpisom vyjadrila svoj súhlas s uzavretím rozhodcovskej doložky. Ak nečítala to, čo podpísala, táto okolnosť nesvedčí o neprijateľnosti podmienok, ale o tom, že žalobkyňa nepostupovala ako priemerne vnímavá a obozretná spotrebiteľka. Žalovaný doložil dva písomné dôkazy na podporu svojich tvrdení. Žalovaná tvrdenie o neplatnosti rozhodcovskej doložky založila len na ústnych tvrdeniach. Súd nesprávne posúdil aj možnosť odstúpenia od zmluvy a nedostatočne sa zaoberal otázkou, či rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Podľa žalovaného je napadnutý rozsudok nepreskúmateľný nielen vo vzťahu k výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku, ale aj vo vzťahu k výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Pokiaľ súd prvého stupňa konštatoval, že v konaní pred arbitrážnym súdom došlo k porušeniu rovnosti účastníkov konania, tieto skutočnosti sú v rozsudku nadbytočné a zároveň je rozsudok nepreskúmateľný, nakoľko s dôvodom, pre ktorý bol rozhodcovský rozsudok súdom zrušený, tieto skutočnosti nesúvisia a tento dôvod žalobkyňa ani nenamietala. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí prekročil návrhy účastníkov konania. Konštatovanie súdu, že spotrebiteľ je „slabšou“ procesnou stranou, je v rozpore so zákonom stanovenou zásadou rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. Rokovací poriadok rozhodcovského súdu je plne v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní a neodporuje žiadnemu právnenému predpisu. K porušeniu rovnosti účastníkov v rozhodcovskom konaní nedošlo. Napadnutý rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice bol vydaný v súlade so Zákonom o rozhodcovskom konaní, bol vydaný v skrátrenom konaní postupom obdobným ako v konaní pred všeobecným súdom pri vydávaní platobného rozkazu, pričom prípadným včas podaným odporom zo strany žalobkyne by došlo ku jeho automatickému zrušeniu. Žalobkyňa formulovala petit žaloby tak, že dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku ani neuviedla a rovnako aj prvostupňový súd v petite výroku, v ktorom zrušil rozhodcovský rozsudok, neuviedol dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný si zároveň v prípade úspechu uplatnil trovy odvolacieho aj prvostupňového konania.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadrila žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Vo vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s názorom žalovaného, ktorý vo svojom odvolaní spochybňuje rozhodnutie. Prvostupňový súd svojim zisteným skutkovým stavom a právnym posúdením veci v priebehu konania dospel k správnenému právnemu názoru v prospech žalobkyne ako slabšej strany v konaní. Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku jednoznačne konštatoval, že rozhodcovské konanie v rámci predmetného spotrebiteľského sporu nezaručuje porovnateľné procesné práva so súdnym konaním a spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach vo vzťahu dodávateľ a spotrebiteľa v neprospech spotrebiteľa. Súd prvého stupňa neprijal argument žalovaného, že rozhodcovská doložka v danej veci bola individuálne dojednaná s poukazom na výpoveď svedkyne Agáty Z., sprostredkovateľky

poistenia. Svedkyňa jednoznačne potvrdila, že za svojho pôsobenia nebola zo strany žalovaného upozornená na zmluvné dojednanie rozhodcovskej doložky a nepamätá si, aby niektorému klientovi uviedla, že prípadné spory z poisťných zmlúv sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní.

Predkladanie rozhodcovských doložiek spotrebiteľom za stavu, keď nepoznajú pravidlá arbitráže a prirodzene nevenujú dostatočnú pozornosť tejto časti formulára, sa zneužíva k záverom o individuálnom vyjednaní zo strany spotrebiteľov, pričom na tomto nič nemení technika predkladania - inkorporovanie doložky do všeobecných zmluvných podmienok verzus vyhotovenie štandardnej rozhodcovskej zmluvy na samostatnom liste papiera. Je neakceptovateľné, aby porušovateľ práva presúval zodpovednosť na slabšieho a je vylúčené, aby za takýchto okolností súd akceptoval rozhodcovskú doložku.

Na základe uvedeného žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil.

Žalobkyňa si zároveň uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 46,76 Eur.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 22.01.2015 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými a k odvolacím námietkam žalobcu len na doplnenie uvádza:

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom, pričom ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“), to neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka).

V rozhodcovskom konaní možno rozhodovať len spory, ktoré účastníci konania pred súdom môžu skončiť súdnym zmierom (§ 1 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní).

Účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak

- a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3),
- b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní,
- c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy,
- d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namieta,

- e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené,
- f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť,
- g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17),
- h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo
- i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený,
- j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa (§ 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.).

Ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť (§ 40 ods. 2 zák. č. 244/2002 Z. z.).

Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe (§ 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z. z.).

Odvolací súd zo spisu zistil, že účastníci konania uzavreli dňa 29.06.2008 poistnú zmluvu č. 4473990005, predmetom ktorej bolo životné poistenie s obsahom špecifikovaným v predmetnej zmluve.

Pri uzavretí predmetnej poistnej zmluvy žalobkyňa podpísala vyhlásenie, že bola oboznámená so Všeobecnými poistnými podmienkami, ktoré sú súčasťou zmluvy. Súčasťou všeobecných poistných podmienok sú aj osobitné dojednania č. 01/2007 k zmluve. Podľa týchto osobitných zmluvných dojednaní žalobkyňa so žalovaným, okrem iného, vyjadrili svoju vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle čl. XV. časti VPP s tým, že toto ustanovenie chápu ako rozhodcovskú doložku.

Osobitné zmluvné dojednania k poistnej zmluve žalobkyňa podpísala v deň podpisu poistnej zmluvy. V deň uzatvorenia poistnej zmluvy bol spísaný aj Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ č. 4473990005. Záznam podpísala žalobkyňa.

V záhlaví predmetného záznamu je okrem iného uvedené, že v prípade vzniku sporov vyplývajúcich zo sprostredkovania poistenia je možné na ich mimosúdne vyrovnanie využiť inštitút rozhodcovského konania v zmysle zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a všeobecných poistných podmienkach platných od 01.01.2007 (XV. časť).

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

V predmetnej veci je rozhodcovská zmluva predformulovaná na tlačive žalovaného, pričom podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Spotrebiteľ, ak si želá niečo z určitých dôvodov, minimálne sa predpokladá, že vie, prečo chce niečo individuálne vyjednať. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je formulovaná v rámci štandardnej formulárovej zmluvy neodôvodňuje záver, že žalovaný preukázal osobitné vyjednanie.

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012.)

Žalovaný si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad.

K odvolacej námietke žalovaného, že súd rozhodcovská doložka bola v danom prípade jednoznačne individuálne dojednaná, odvolací súd konštatuje, že žalovaný tak v priebehu konania pred súdom prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepreukázal individuálne dojednanú rozhodcovskú doložku. Ani odvolací súd nemal najmenší dôvod na to, aby vylúčil režim súdnej kontroly neprijateľných podmienok len kvôli nadpisu, ktorý ani nekorešponduje s presným označením inštitútu „individuálne dojednaného zmluvného ustanovenia“.

Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva a žalobkyňa to namietala aj v priebehu celého konania, že žalovaným nebola poučená o rozhodcovskej doložke a ani o jej následkoch z nej vyplývajúcich.

Vychádzajúc zo skutkových zistení odvolací súd konštatuje, že nebol daný dôvod na spochybnenie výpovede svedkyne Agáty Z., sprostredkovateľky poistenia, ktorá jednoznačne potvrdila, že za svojho pôsobenia nebola zo strany žalovaného upozornená na zmluvné dojednanie rozhodcovskej doložky a nepamätá si, aby niektorému klientovi uviedla, že prípadné spory z poistných zmlúv sa budú riešiť v rozhodcovskom konaní.

Nebolo tiež preukázané, aby bola rozhodcovská doložka jednoznačne individuálne dojednaná. Za individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky nemožno považovať iba podpísanie osobitných zmluvných dojednaní vo formulárovej zmluve.

Zákon charakterizuje spotrebiteľskú zmluvu tak, že je pre spotrebiteľa vopred pripravená a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania túto charakteristiku spĺňa. Všeobecné poistné podmienky, ktoré boli pripravené vopred pre veľký počet spotrebiteľov sú súčasťou zmluvy a tieto žalobkyňa ovplyvniť nemohla. Zo znenia rozhodcovskej doložky, obsiahnutej v časti XV. Všeobecných poistných podmienok vyplýva, že všetky spory sa mali riešiť výlučne v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom.

Takáto rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, lebo je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, resp. vo VPP inkorporovaných do takejto zmluvy a nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná, pričom vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Pokiaľ ide o ustanovenie zmluvy Osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007, odvolací súd konštatuje, že vyššie uvedené platí aj pre predmetné ustanovenie zmluvy, pretože v tomto ustanovení je opätovne obsiahnutá povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu tak, ako je to uvedené vo Všeobecných poistných podmienkach.

Zo znenia VPP aj ustanovenia zmluvy Osobitné zmluvné dojednanie č. 01/2007 nevyplýva nič iné, len povinnosť žalobkyne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu.

Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že Osobitné zmluvné dojednanie žalobkyňa nemusela podpísať a v prípade ich nepodpísania by platná rozhodcovská doložka nebola vznikla, žalobkyňa osobitným podpisom vyjadrila svoj súhlas s uzavretím rozhodcovskej doložky a ak nečítala to, čo podpísala, táto okolnosť nesvedčí o neprijateľnosti podmienok, ale o tom, že žalobkyňa nepostupovala ako priemerne vnímavá a obozretná spotrebiteľka, odvolací súd konštatuje to, čo už uviedol vyššie a zároveň k Záznamu o požiadavkách a potrebách klienta odvolací súd uvádza, v predmetnej listine je iba zmienka o možnosti využitia inštitútu rozhodcovského konania bez toho, aby v nej boli náležite objasnené rozdiely medzi konaním pred rozhodcovským súdom a všeobecným súdom.

O pravdivosti výpovede žalobkyne a svedkyne - sprostredkovateľky poistenia nevznikla pochybnosť ani v odvolacom konaní. Samotnú skutočnosť, že žalobkyňa nebola poučená o dôsledkoch uzavretia rozhodcovskej doložky a o dôsledkoch riešenia sporu v rozhodcovskom konaní žalobkyňa opätovne namietala vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného.

K odvolacej námietke žalovaného, že sprostredkovateľ poistenia mal v zmysle zákona splniť zákonnú povinnosť, a to vyhotoviť tzv. záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve, ktorý obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku, ktorú žalobca mohol, ale nemusel podpísať, odvolací súd konštatuje, že aj keď sprostredkovateľ poistenia je osobou nezávislou od žalovaného, nepochybne poisťné zmluvy, VPP aj Záznam o požiadavkách klienta sú formulármi žalovaného a postavenie sprostredkovateľa vo vzťahu k žalovanému nemôže rozhodujúce okolnosti zmeniť, alebo inak ovplyvniť. Dokonca sám žalovaný v odvolacej námietke uviedol, že záznam o požiadavkách a potrebách klienta k poisťnej zmluve obsahuje aj upozornenie na existujúcu rozhodcovskú doložku. Uvedené svedčí v prospech záveru, že rozhodcovská doložka bola žalovaným vopred naformulovaná.

K odvolacej námietke žalovaného, že v konaní pred rozhodcovským súdom a v občianskom súdnom konaní sú rovnako zabezpečené procesné práva účastníkov, odvolací súd konštatuje, že ide o nedôvodnú odvoláciu námietku, pričom v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom sa súd prvého stupňa náležite s touto otázkou vysporiadal, a k čomu odvolací súd len na doplnenie správnosti tohto záveru prvostupňového súdu konštatuje, že pre spotrebiteľa je konanie pred rozhodcovským súdom nepochybne nevýhodnejšie, než je to v konaní pred všeobecným súdom. Okolnosť, či v rozhodcovskom konaní rozhodoval rozhodcovský súd kreovaný žalovaným, alebo nie, nespochybňuje záver o tom, že vo veci rozhodoval orgán, ktorý na to nemal právomoc.

Ani odvoláciu námietku žalovaného, že napadnutý rozsudok je nepredvídateľný, nepovažuje odvolací súd za dôvodnú, lebo dôvody, pre ktoré žalovaný rozsudok za takýto považuje, nemôžu objektívne založiť následok nepredvídateľnosti rozhodnutia. Napadnutý rozsudok vychádza z náležitého právneho aj skutkového posúdenia veci a odvolací súd konštatuje, že jeho odôvodnenie zodpovedá požiadavke náležitého odôvodnenia.

Na základe uvedeného odvolací súd zhodnotil, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je správny a žalovaný neuviedol v odvolacom konaní také relevantné odvolacie dôvody, ktoré by boli spôsobilé spochybníť správnosť napadnutého rozsudku.

K odvolacej námietke žalovaného o nerešpektovaní ustanovenia § 118 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku súdom prvého stupňa odvolací súd uvádza, že vzhľadom k žalovanému, ktorý sa pojednávania na súde prvého stupňa nezúčastnil, nemôže mať skutočnosť, že súd prvého stupňa v zápisnici nepoznamenal, prípadne vôbec nerealizoval postup uvedený v ust. § 118 ods.2 O.s.p. žiaden právny význam.

Odvolací súd má za to, že rozsudok je dostatočne preskúmateľný, jeho odôvodnenie má náležitosti uvedené v ust. § 157 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku. Súd prvého stupňa sa vypořiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup je v odôvodnení rozsudku dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal.

K odvolacej námietke žalovaného, že nemal možnosť sa so spornými otázkami dôkazne vysporiadať a bola mu odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd konštatuje, že rozhodovanie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané patrí vždy výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods.1 O.s.p.).

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s ust. § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. V odvolacom konaní neúspešný žalovaný nemá právo na náhradu trov konania. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni boli priznané trovy odvolacieho konania a to za jeden úkon právnej služby, t.j. vyjadrenie k odvolaniu vo výške uplatnenej sumou 30,93 Eur a režijný paušál 8,04 Eur + 20% DPH vo výške 7,79 Eur, teda spolu 46,76 Eur v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) a § 13 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.